

Internasjonal handel/transport og maritime næringer

Utviklingstrender og drivkrefter

Joachim Rønnevik

Transportøkonomisk institutt

NTP verksted Tromsø 19. august 2010

Avgrensning og definisjon

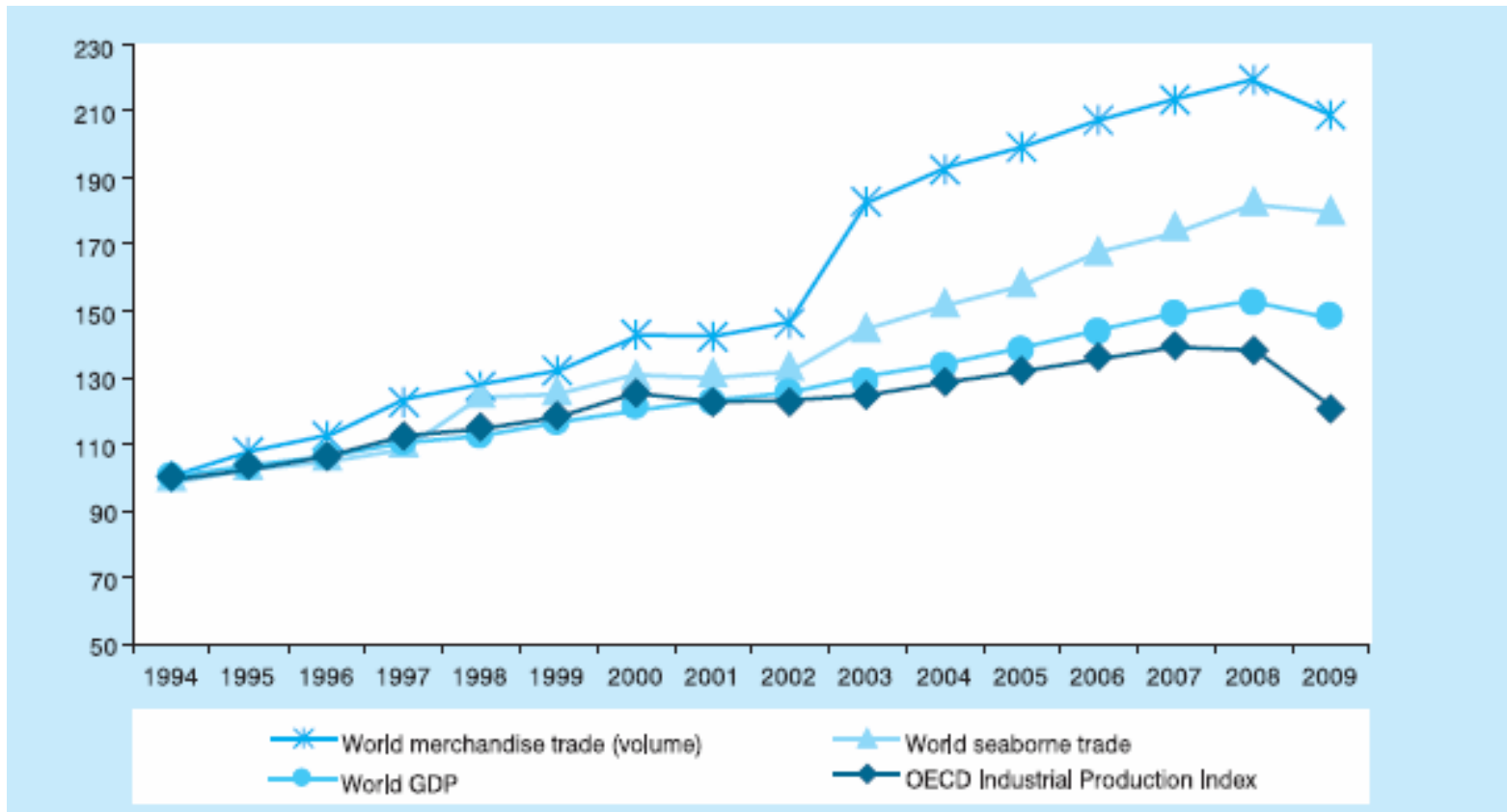
- Internasjonal handel/transport:
 - Sjøtransport
 - Intermodale transportruter – sjøtransport og jernbane

- Maritime næringer:
 - Rederier
 - Verft
 - Leverandører av maritimt utstyr: Produsenter av utstyr til skip og andre flytende innretninger og havbunnsinstallasjoner
 - Leverandører av maritime tjenester: Meglere, maritim forsikring, sertifisering, offshoreentreprenører og forhandlere av skipsutstyr

Internasjonale trender

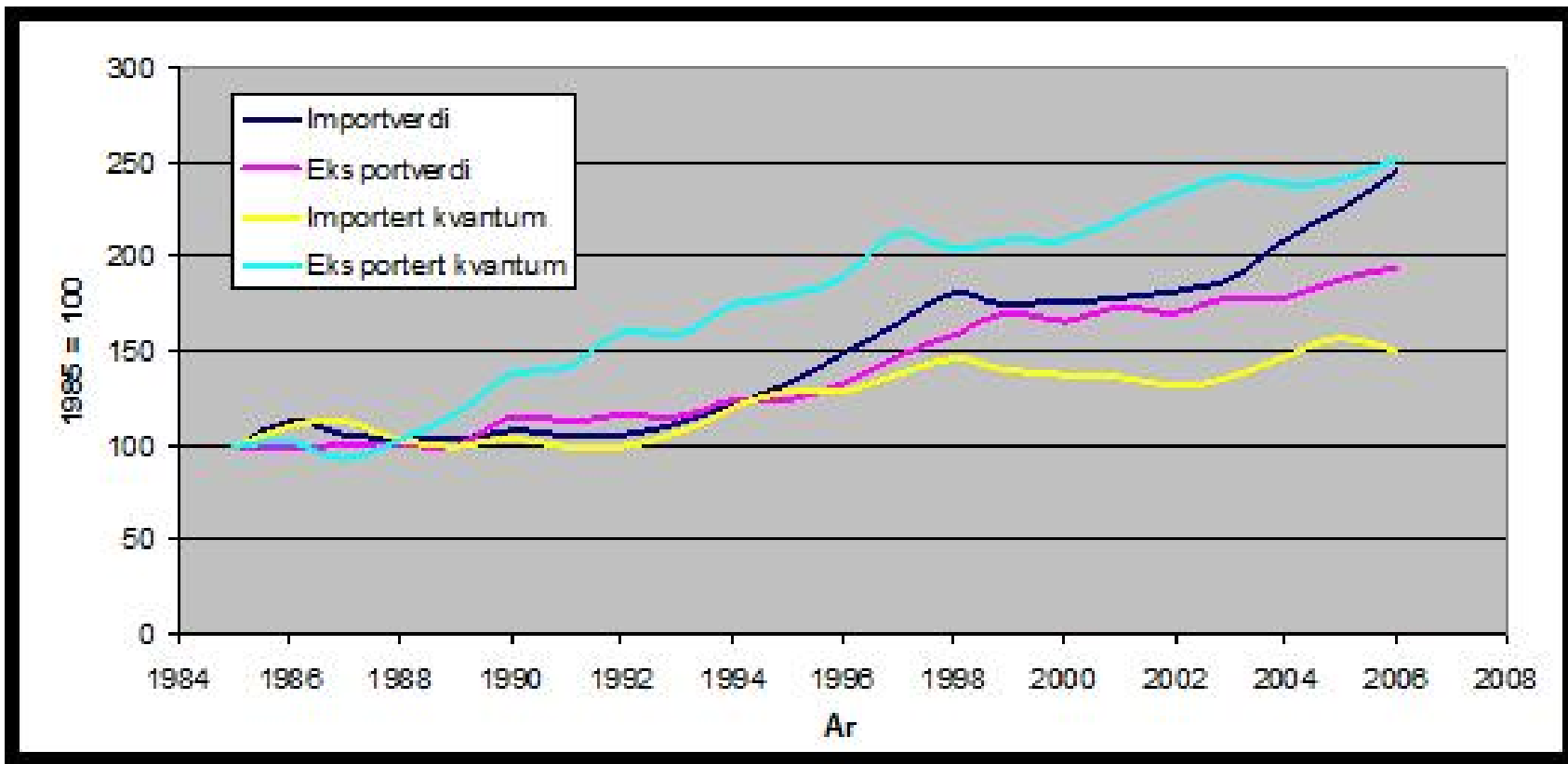
- Vekst i internasjonal handel i hele etterkrigstiden
- Teknologisk endring, mekanisering av godshåndteringsprosessen, spesialisering, sentralisering og økt samhandel
- Året 2008 markerte et vendepunkt i internasjonal handel og verdensøkonomien for øvrig:
 - Lavere etterspørsel etter forbruksvarer, fall i industriproduksjon og lavere energibehov
- Økonomisk nedgang og redusert handel resulterte i avtagende vekst i sjøtransport:
 - Overkapasitet i markedet for sjøtransport, lave fraktrater og kansellering av nybyggingskontrakter
- Tiltagende vekst i 2009, men store variasjoner etter marked og sektor

Økonomisk vekst, produksjon og sjøverts transport

Kilde: UNCTAD Review of maritime transport 2009

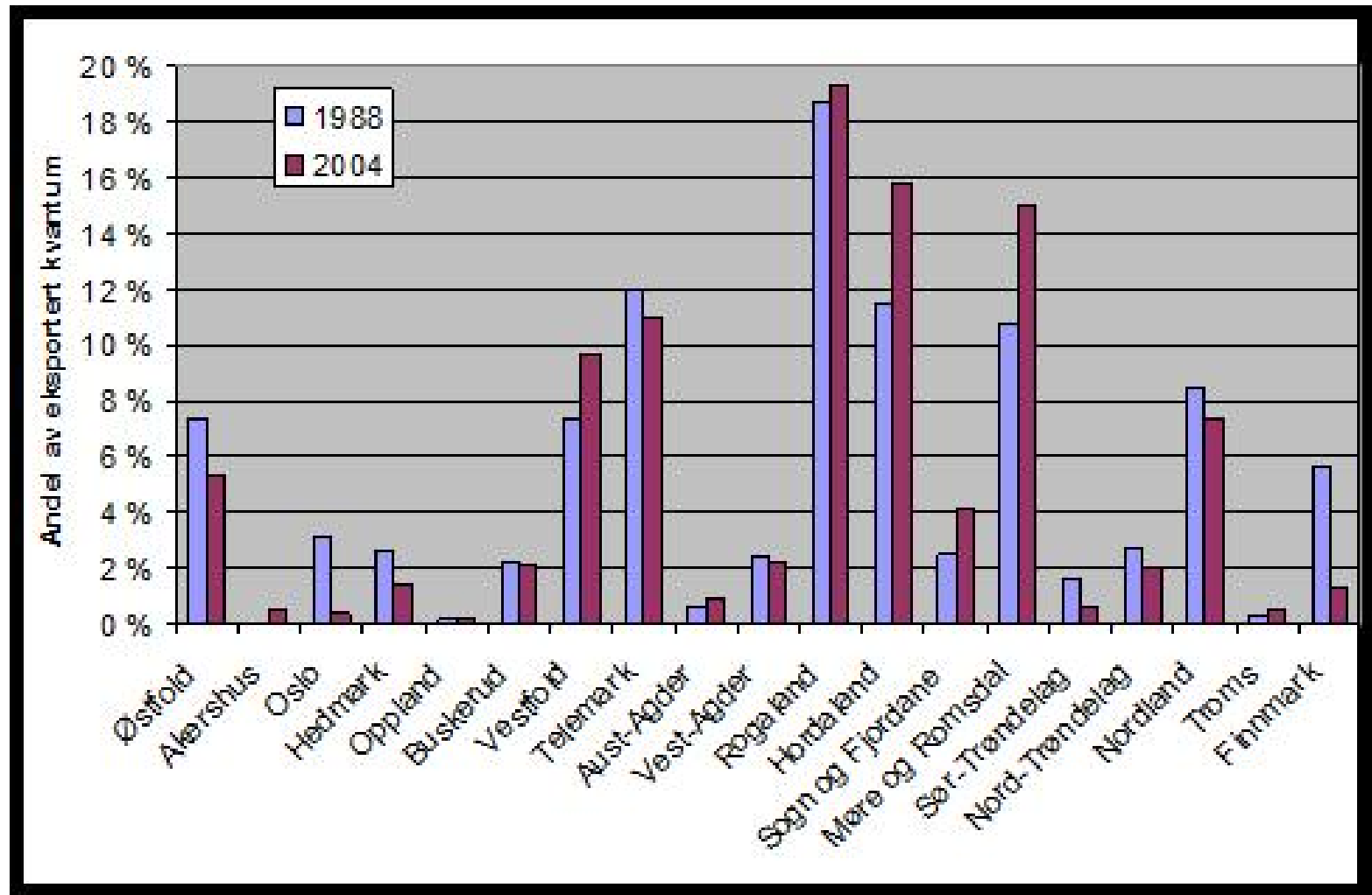
Norsk utenrikshandel

Kilde: TØI rapport 970/2008

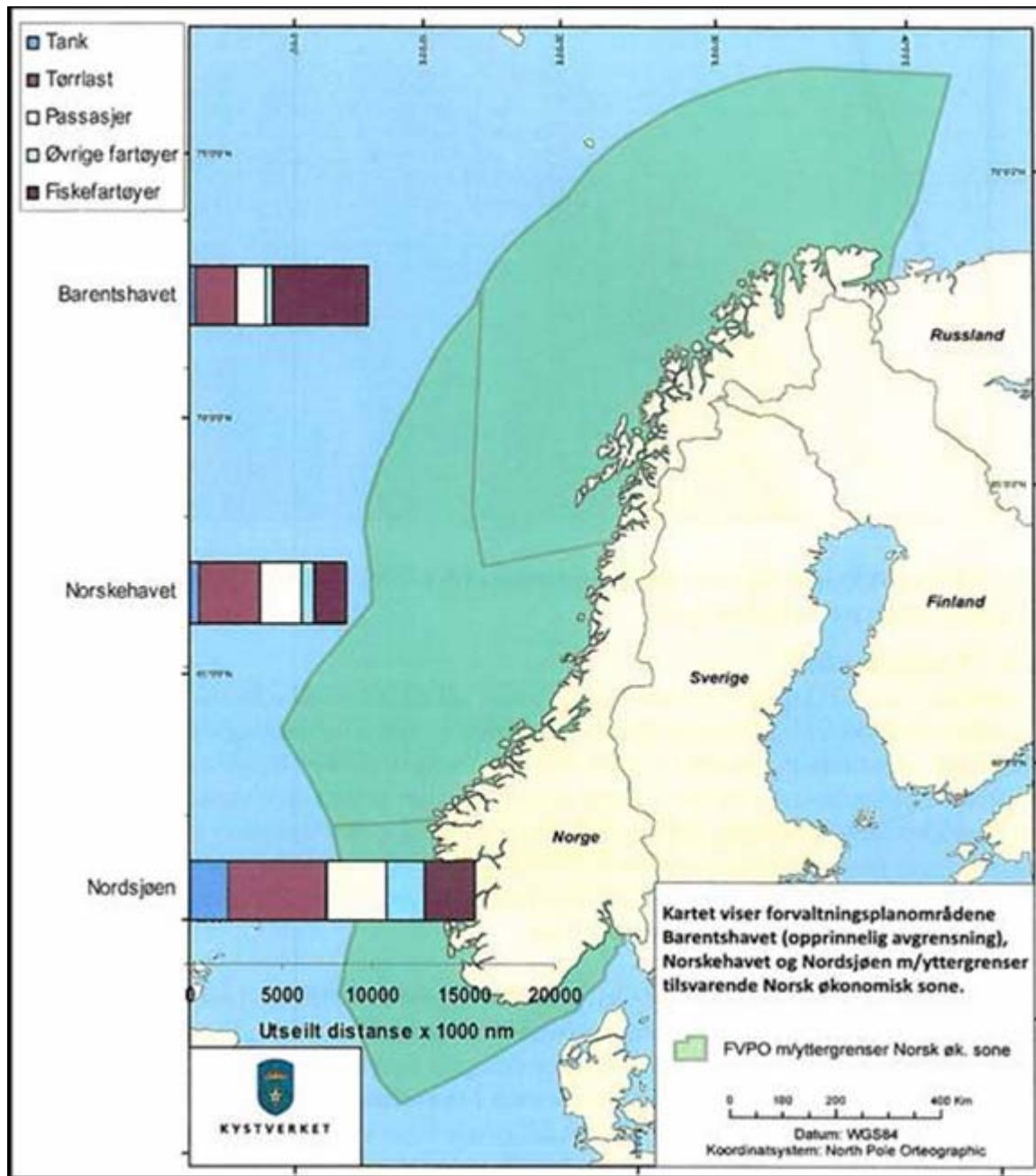
*Eksklusiv råolje og naturgass

Fylkesfordelt eksportvolum

Kilde: TØI rapport 970/2008

*Eksklusiv råolje og naturgass

Kilde: Kystverket

Skipstrafikk

- Transittrafikk:
 - Tank- og bulkskip til/fra russiske havner
- Interntrafikk:
 - Fiskefartøy, passasjerfartøy, mindre lasteskip
- Trafikk til/fra området:
 - Mindre stykkgodsskip, mindre bulkskip, kjøle- og fryseskip, tankskip, cruiseskip

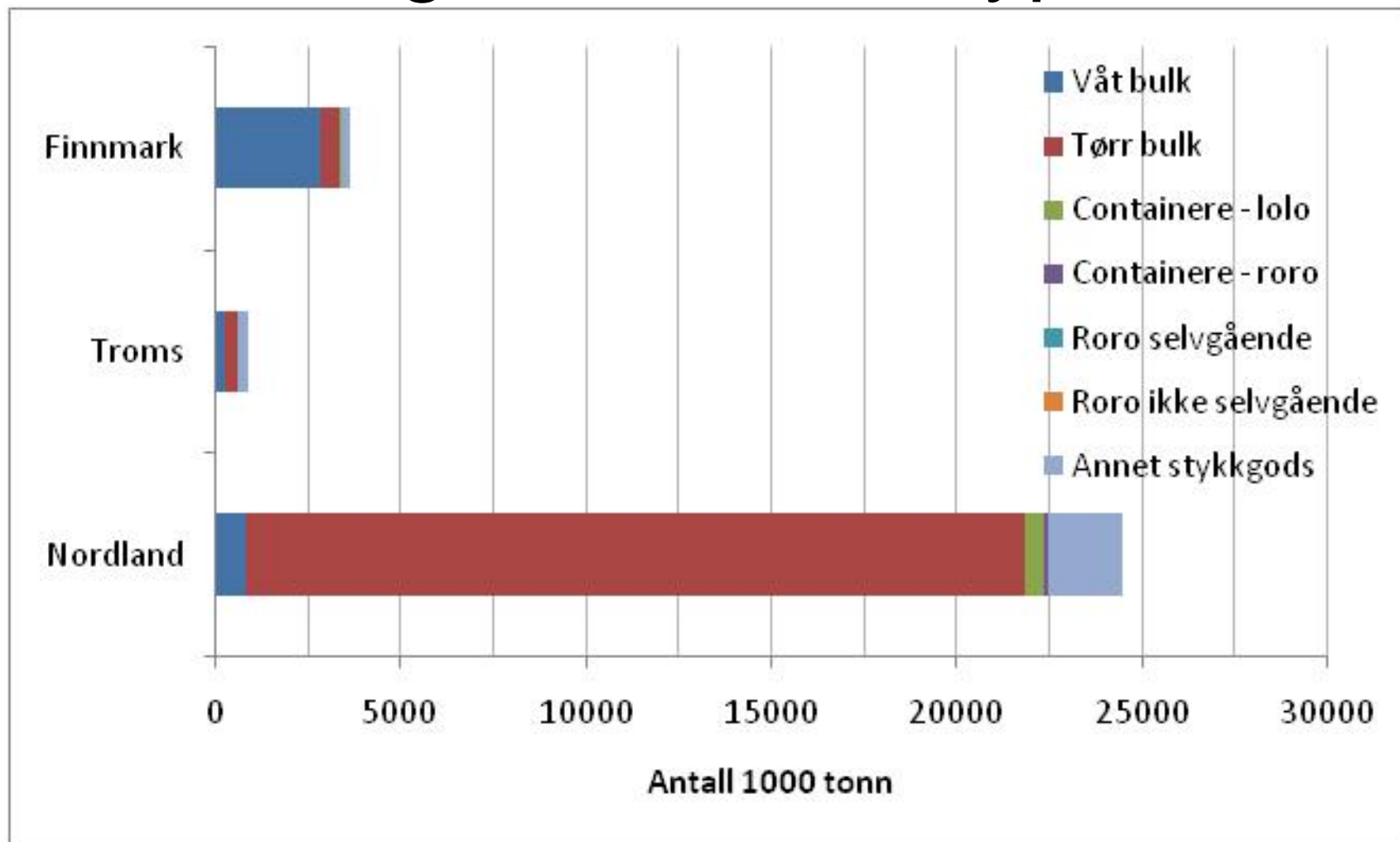
Godsomslag

- Godsomslaget i norske havner har holdt seg stabilt i perioden 2002-2008 sett under ett, mens Nord-Norge har hatt vekst.

	Godsmengde 1000 tonn			Endring %	
	2002	2007	2008	2002-2007	2007-2008
Norge	193 836	199 823	193 368	3	-3
Nordland	20 106	26 254	24 451	31	-7
Troms	745	1 398	909	88	-35
Finnmark	1 428	1 746	3 637	22	108
Nord-Norge	22 279	29 398	28 998	32	-1
Nord-Norge andel	11	15	15		

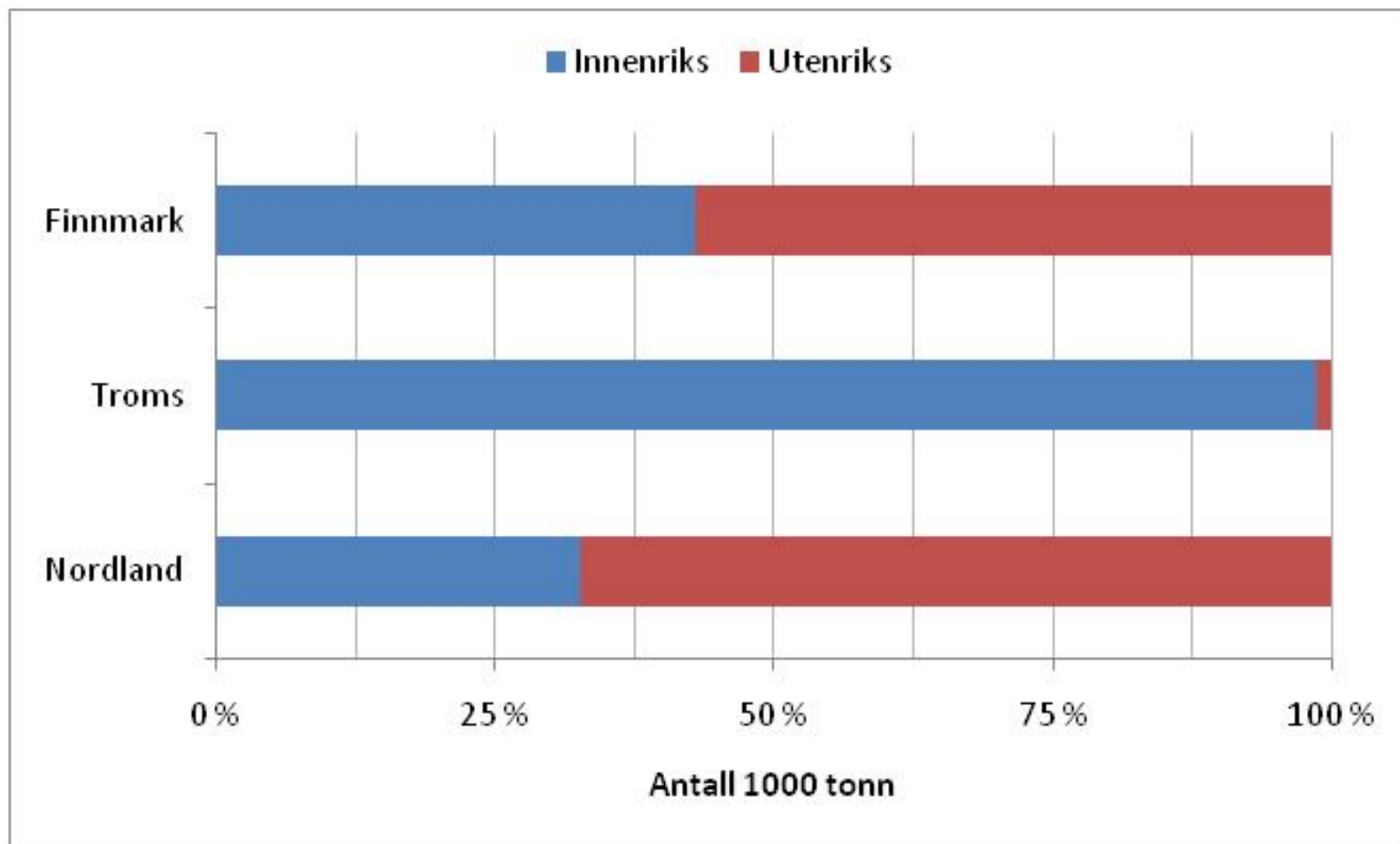
Kilde: SSB

Godsmengde etter lastetype

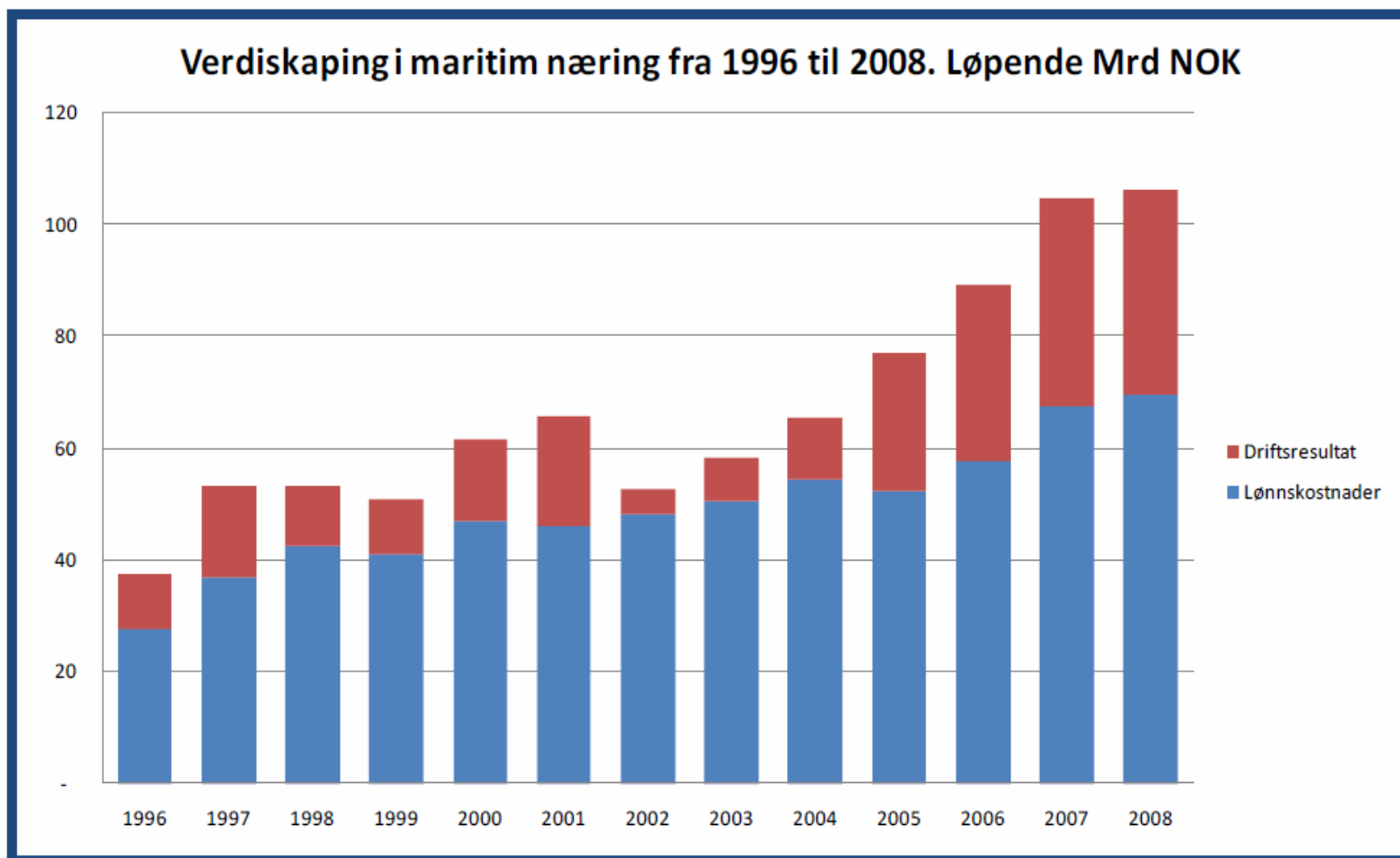
Kilde: SSB

Godsmengde etter marked

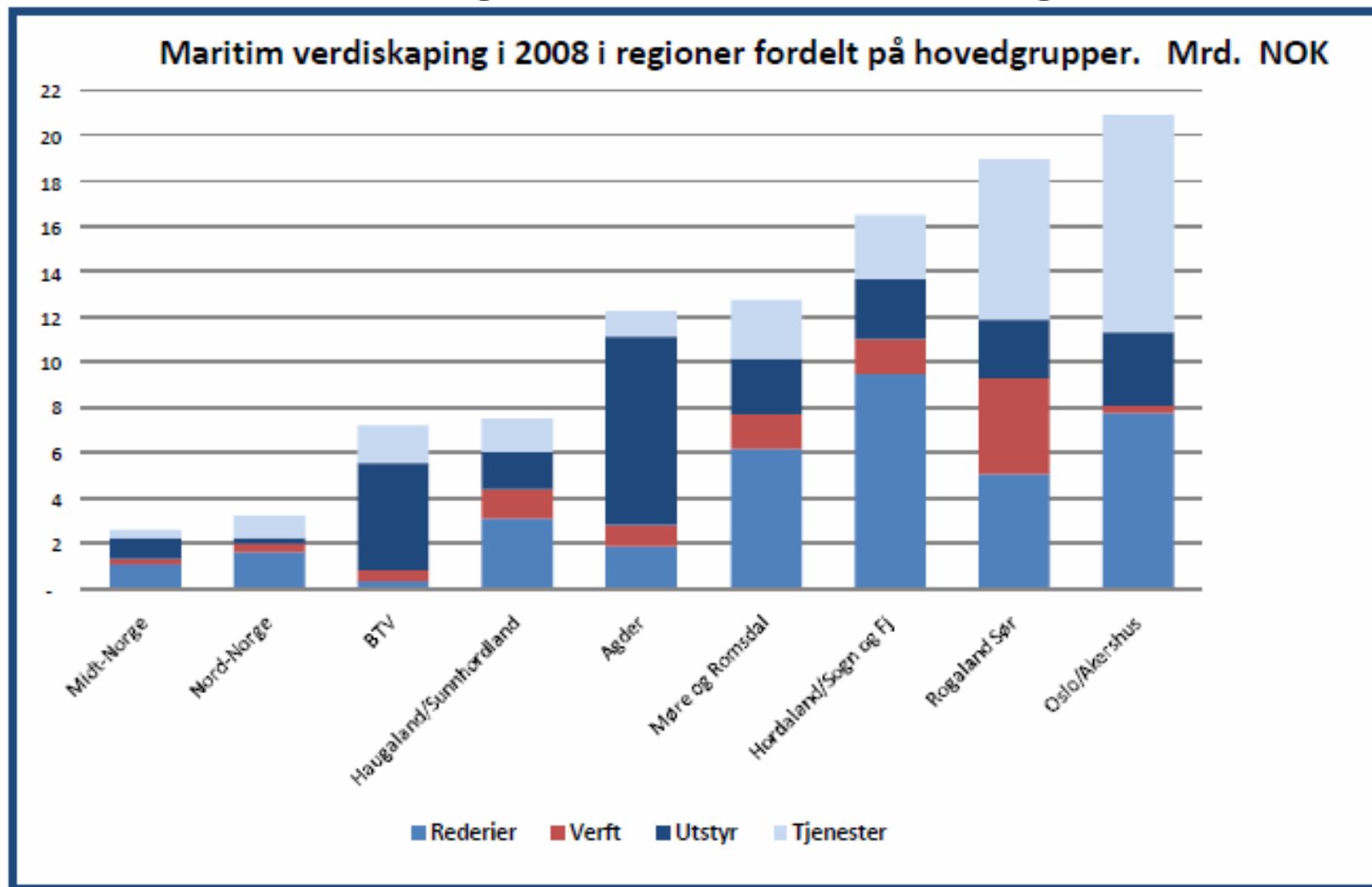
Kilde: SSB

Verdiskaping i maritime næringer

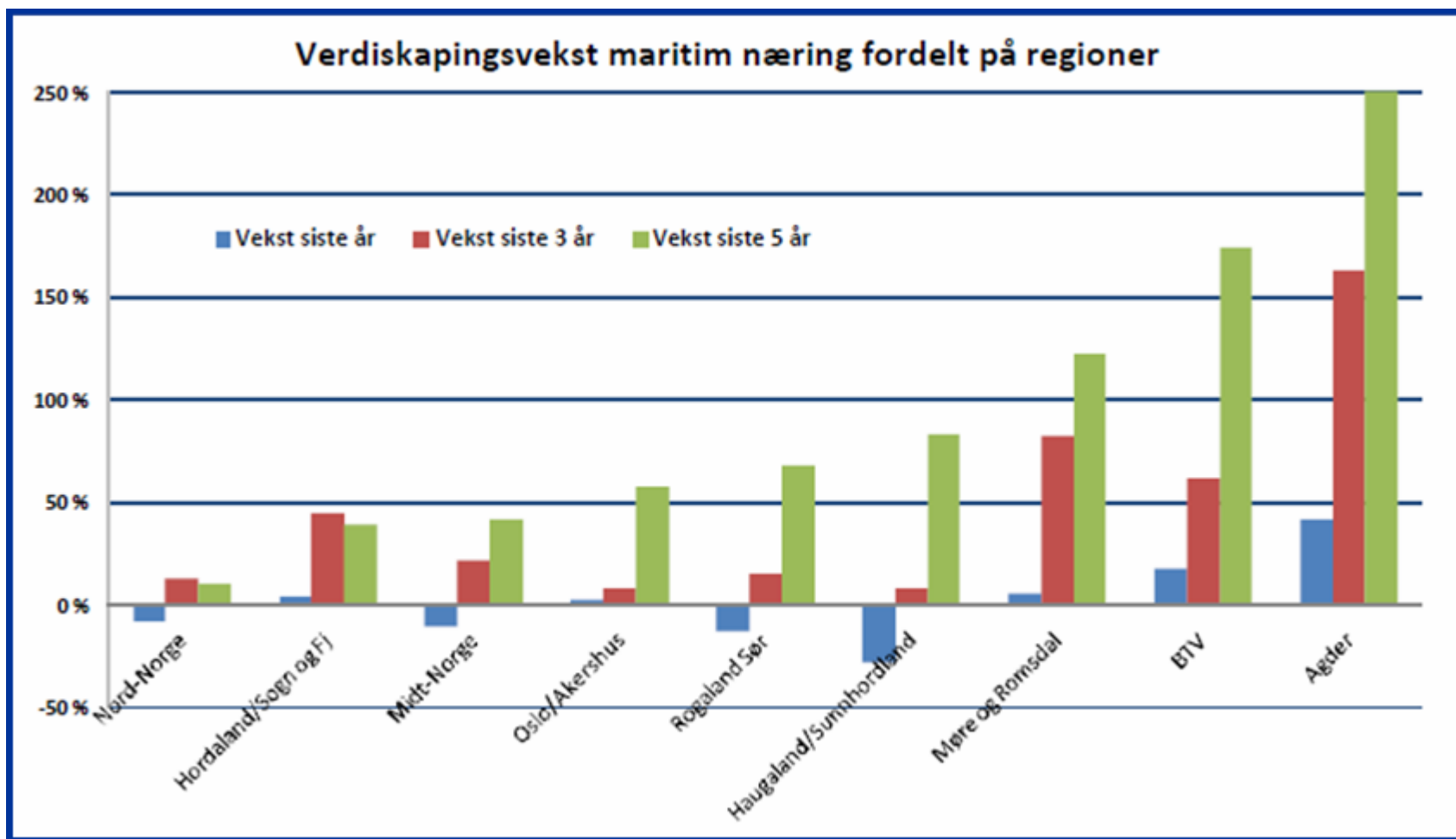
Kilde: Maritim forum/Menon Business Economic

Verdiskaping fordelt på region

Kilde: Maritim forum/Menon Business Economic

Verdiskapingsvekst fordelt på region

Kilde: Maritim forum/Menon Business Economic

Vekstdrivende faktorer

- Klimaendring:
 - Northern Sea Route (NSR)/Nordøstpassasjen
- Fortsatt vekst i Asia:
 - North East West (NEW) freight corridor
- Transport av malm fra Finland:
 - Jernbane (Kirkenes, Skibotten)
- Olje- og gassvirksomhet i Barentshavet
- Fiskeri- og havbruk
- Overføring av gods til sjøtransport:
 - Intermodale godsknutepunkt